

ਅਪੀਲੀ ਸਿਵਲ

ਬਿਸ਼ਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਨਰਾਇਣ, ਜੇ .

ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ, - ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ-ਅਪੀਲੈਂਟ।

' ਬਨਾਮ

ਬਖਸ਼ੀ ਰਾਮ, - ਮੁਦਈ-ਜਵਾਬਦਾਰ।

1955 ਦੇ ਆਰਡਰ 68-ਡੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ।

1957

F

ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ (1940 ਦਾ X)—ਸੈਕਸ਼ਨ 14—
ਅਬਰੀਟਰੇਟਰ ਦੁਆਰਾ ਅਵਾਰਡ—ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ
ਪ੍ਰੋਸੀਡਿੰਗਜ਼ ਵਿਚ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ— ਕੀ ਇਸ ਨੂੰ ਰੱਖਣ ਲਈ ਵਿਚਾਰ
ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਹੈ- ਆਰਬਿਟਰੇਟਰ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਸਾਰੀਆਂ ਆਈਟਮਾਂ ਦੇ
ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇੱਕਮੁਸ਼ਤ ਅਵਾਰਡ ਦਿੰਦਾ ਹੈ- ਉਹ ਮਾਮਲੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ
ਰੱਖਣ ਲਈ ਉਸ ਕੋਲ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਸੀ- ਕੀ ਅਵਾਰਡ ਨੂੰ ਵਿਗਾੜਦਾ
ਹੈ ਆਰਬਿਟਰੇਟਰ, ਕੀ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹੈ ਕਨੂੰਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ -
ਅਵਾਰਡ ਕਨੂੰਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨਹੀਂ - ਕੀ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੂੰ ਵੱਖ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ।

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਵਾਰਡ ਵਿੱਚ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਵਾਰਡ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਮਝਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਅਵਾਰਡ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਅਵਾਰਡ ਦੇ ਚਿਹਰੇ 'ਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਗਲਤੀ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ।

ਵੀ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਹਰੇਕ ਆਈਟਮ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵੱਖਰੀ ਰਕਮ ਦੇਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਸਾਰੀਆਂ ਵਸਤੂਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇੱਕਮੁਸ਼ਤ ਰਕਮ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਅਵਾਰਡ ਦੇ ਚਿਹਰੇ 'ਤੇ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਬਾਹਰੀ ਸਬੂਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਾਬਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕਮੁਸ਼ਤ ਰਕਮ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਅਕਾਊਂਟ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਸਾਲਸ ਕੋਲ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਅਵਾਰਡ ਖਰਾਬ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਪਾਸੇ ਕਰਨ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹੈ।

ਅੱਗੋਂ ਕਿਹਾ, ਕਿ ਇੱਕ ਸਾਲਸ ਇੱਕ ਸਮਝੌਤਾ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਇਸਦੀ ਗਲਤ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਉਸਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਅਤੇ ਵਾਜਬ ਸਮਝਦਾ ਹੋਵੇ। ਜਿਹੜੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ, ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਜ਼ੋਰ ਦੇਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਪਸੰਦ ਦਾ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਵਿਵਾਦ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕਰੇਗਾ। ਕਿਸੇ ਸਾਲਸ ਲਈ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਸਿੱਟੇ ਦੇ ਕਾਰਨ ਦੱਸੇ ਜਾਂ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹਰੇਕ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਵੱਖਰੇ ਨਤੀਜੇ ਦੇਵੇ ਪਰ ਹਰ ਧਿਰ ਜੋ ਸਾਲਸ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸਮਝਦਾਰ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਉਮੀਦ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਵੱਖ-ਵੱਖ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਨੁਕਤਿਆਂ 'ਤੇ ਪਾਰਟੀਆਂ ਜੋ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਹਨ। ਜੇਕਰ ਸਾਲਸ ਵਲੋਂ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਤਾਂ ਉਸਦਾ ਅਵਾਰਡ ਖੜਾ ਨਹੀਂ ਹੋਣ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ।

ਥਾਵਰਦਾਸ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ (1), ਹਿਚਿਨਜ਼ ਅਤੇ ਦੂਜਾ ਬਨਾਮ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਕੋਲਾ ਰਿਫਾਇਨਿੰਗ ਪ੍ਰੋਸੈਸਿੰਗ ਲਿਮਿਟੇਡ (2), ਫਾਕਿੰਘਮ v. f^torian

ਰੇਲਵੇ ਕਮਿਸ਼ਨਰ (3), ਪ੍ਰਿੰਸਿਪਲ ਅੰਡ ਕੰਪਨੀ ਬਨਾਮ ਜੀਜੀ ਇਨ ਕੌਂਸਲ (4), ਅਤੇ ਏ.ਐਮ. ਮਾਈਰ ਅੰਡ ਕੰਪਨੀ ਬਨਾਮ ਗੋਰਧਨਦਾਸ ਸਾਗਰਮੁੱਲ (5), 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ।

- (1) ਏਆਈਆਰ 1955 ਐਸਸੀ 468
- (2) (1936) 2A.E.L.JI. 191.
- (3) 1900 AC 452
- (4) ਏਆਈਆਰ 1955 ਪੀ.ਐਨ.ਜੀ. 240.
- (5) ਏਆਈਆਰ 1951 ਐਸਸੀ 9.

ਸ਼੍ਰੀ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ ਜਸਮੇਰ ਸਿੰਘ, ਸਬ-ਜੱਜ, ਪਹਿਲੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ, ਦਿੱਲੀ, ਨੇ ਮਿਤੀ 1 ਨਵੰਬਰ, 1954 ਨੂੰ ਇਸ ਅਵਾਰਡ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਨਿਯਮ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹੋਏ, ਮੁਦਈ ਨੰਬਰ 1, ਭਾਵ, ਬਖਸ਼ੀ ਰਾਮ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ, 54,500 ਰੁਪਏ ਦਾ ਫ਼ਰਮਾਨ ਪਾਸ ਕੀਤਾ। ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ, ਭਾਵ, ਪੁਰਸਕਾਰ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਭਾਰਤ ਦੀ ਯੂਨੀਅਨ ਅਤੇ ਭੁਗਤਾਨ ਲਈ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੂੰ ਦੋ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦਾ ਸਮਾਂ ਦੇਣਾ।
ਬਿਸ਼ੰਬਰ ਦਿਆਲ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ।

ਹੰਸ ਰਾਜ ਸਾਹਨੀ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਲਈ।

ਜੱਜਮੈਂਟ

ਬਿਸ਼ਨ ਨਰਾਇਣ, ਬਿਸ਼ਨ ਨਰਾਇਣ, ਜੇ.— ਇਹ ਅਪੀਲ ਹੈ

ਜੇ.

ਇਹ ਅਪੀਲ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਨੇ ਸਬ- ਆਰਡੀਨੇਟ ਜੱਜ, 1st ਕਲਾਸ, ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਇੱਕ ਹੁਕਮ ਦੇ ਖਿਲਾਫ, ਅੰਪਾਇਰ ਦੇ ਅਵਾਰਡ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਅੰਪਾਇਰ ਦੇ ਅਵਾਰਡ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, 54,500 ਰੁਪਏ ਦਾ ਫ਼ਰਮਾਨ ਪਾਸ ਕੀਤਾ।

ਧਰਮਪਾਲ ਚਾਵਲਾ ਦੁਆਰਾ ਮਿਤੀ 24 ਜੂਨ, 1950 ਨੂੰ ਹੋਏ ਸਮਝੌਤੇ ਰਾਹੀਂ, ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਠੇਕੇਦਾਰ ਨੂੰ ਬੁਲਾਇਆ ਗਿਆ, ਭਾਰਤ ਯੂਨੀਅਨ ਨੂੰ 17,430 ਕਿਊਬਿਕ ਫੁੱਟ ਟੀਕ ਪਲੇਕ ਸਪਲਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਸਹਿਮਤ ਹੋ ਗਿਆ। ਤਖ਼ਤੀਆਂ ਦੇ ਆਕਾਰ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਮਤ 6 ਰੁਪਏ ਤੋਂ

7 ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਘਣ ਫੁੱਟ ਤੱਕ ਸੀ। ਡਿਲਿਵਰੀ ਜੁਲਾਈ, 1950 ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਈ ਸੀ, ਅਤੇ 30 ਨਵੰਬਰ, 1950 ਤੱਕ, ਬਰਾਬਰ ਮਾਸਿਕ ਕਿਸ਼ਤਾਂ ਵਿੱਚ ਪੂਰੀ ਕੀਤੀ ਜਾਈ ਸੀ। ਸਹਿਮਤੀ ਪੱਤਰ WSB 133 ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਿੰਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫਾਰਮ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 17 ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ ਕਿ ਮਾਲ ਨੂੰ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਟੈਂਡਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ 'ਤੇ ਹੀ ਡਿਲਿਵਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ। WSB 133 ਭਾਰਤ ਦੀ ਯੂਨੀਅਨ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਇੱਕ ਪੈਂਡਲੈਟ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ - ਠੇਕੇਦਾਰ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਦੀ ਯੂਨੀਅਨ ਵਿਚਕਾਰ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀਆਂ ਆਮ ਸ਼ਰਤਾਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਇਹਨਾਂ generSI ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਾਲਸੀ ਧਾਰਾ 21 ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਸਾਰੇ ਵਿਵਾਦਾਂ ਨੂੰ ਸਾਲਸੀ ਨੂੰ ਸੌਂਪਿਆ ਜਾਣਾ ਸੀ, ਸਿਵਾਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਜਿਸਦਾ ਫੈਸਲਾ ਆਮ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਡਿਲਿਵਰੀ ਲਈ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸਮਾਂ 30 ਨਵੰਬਰ 1950 ਤੋਂ 30 ਦਸੰਬਰ, 1950 ਤੱਕ ਅਤੇ ਫਿਰ 15 ਮਾਰਚ ਤੱਕ ਵਧਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ,

1951. ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਠੇਕੇਦਾਰ ਨੇ 15 ਮਾਰਚ, 1951 ਤੱਕ ਠੇਕੇ ਲਈ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਦੀ ਕੋਈ ਸਪਲਾਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ।^v ਠੇਕੇਦਾਰ ਨੇ 25 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1951 ਨੂੰ ਠੇਕਾ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਕੀਤਾ, ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਵੀ ਬਿਸ਼ਨ ਨੂੰ ਅਜਿਹਾ^{ਹੀ} ਕੀਤਾ।^{ਭੀ} ਨਰਾਇਣ 30 ਅਪ੍ਰੈਲ 1951 ਨੂੰ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਿਵਾਦ ਪੈਦਾ ਹੋ ਗਏ। ਪਾਰਟੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਅਤੇ, ਆਰਬਿਟ ਰਾਸ਼ਨ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਸ਼੍ਰੀ ਸ਼ਿਵਚਰਨ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਦੀ ਸਾਲਸੀ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ। ਸਤਪਾਲ 1952 ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ। 30 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1953 ਨੂੰ ਸਾਲਸ ਅਸਹਿਮਤ ਹੋ ਗਏ, ਅਤੇ ਕੇਸ ਸ਼੍ਰੀ ਨੂੰ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਨਰਾਇਣ, ਐਡਵੋਕੇਟ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਅੰਪਾਇਰ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਆਰਬਿਟਰੇਟਰਾਂ ਨੇ ਅੰਪਾਇਰ ਦੀ ਫੀਸ ਰੁਪਏ ਤੈਅ ਕੀਤੀ। ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਬਰਾਬਰ ਸ਼ੇਅਰਾਂ ਵਿੱਚ 1,000 ਭੁਗਤਾਨਯੋਗ। ਅੰਪਾਇਰ ਨੇ 8 ਜੂਨ, 1953 ਨੂੰ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ, ਅਤੇ ਕੁਝ ਵਾਧੂ ਸਬੂਤ ਦਰਜ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 9 ਫਰਵਰੀ, 1954 ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਅਵਾਰਡ ਦਿੱਤਾ, ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਉਸਨੇ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਰੁਪਏ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਠਹਿਰਾਇਆ। 54,000 ਪਲੱਸ ਦੀ ਕੀਮਤ ਰੁਪਏ ਹੈ। ਠੇਕੇਦਾਰ ਨੂੰ 500 ਲਗਭਗ ਇੱਕ ਹਫ਼ਤੇ ਬਾਅਦ 15 ਫਰਵਰੀ 1954 ਨੂੰ ਠੇਕੇਦਾਰ ਨੇ ਇਸ ਅਵਾਰਡ ਦੇ ਤਹਿਤ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਸ਼੍ਰੀ ਨੂੰ ਤਬਦੀਲ ਕਰ ਦਿੱਤੇ। ਕਾਂਸ਼ੀ ਰਾਮ, ਐਡਵੋਕੇਟ ਸ. ਠੇਕੇਦਾਰ ਅਤੇ ਤਬਾਦਲਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨੇ ਫਿਰ ਧਾਰਾ 14, 17 ਅਤੇ 31 ' ਤਹਿਤ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ।

ਦੇ ਤਹਿਤ ਅੰਪਾਇਰ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਅਵਾਰਡ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਨਿਯਮ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਅੰਪਾਇਰ ਨੇ 31 ਮਾਰਚ, 1954 ਨੂੰ ਅਵਾਰਡ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ। ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਅਵਾਰਡ ਨਿਯਮ • ਬਣਾਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਇਸ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਭਾਰਤੀ ਸੰਘ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਇਹ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਹੇਰ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਵਿਵਾਦਿਤ ਪੁਰਸਕਾਰ ਇਸ ਤੱਥ ਦੁਆਰਾ ਵਿਗਾੜਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅੰਪਾਇਰ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਪੱਖਪਾਤੀ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸਦੇ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਯਾਦ ਦਿਵਾਉਣ ਦੇ

ਬਾਵਜੂਦ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਪੁਰਸਕਾਰ ਦੇਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਸਦੀ ਫੀਸ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਅਤੇ ਫਿਰ ਇਹ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿ ਇਸ ਪੱਖਪਾਤ ਕਾਰਨ ਅੰਪਾਇਰ ਨੇ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਕੇਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਅੰਪਾਇਰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਵਕੀਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਪੁਰਸਕਾਰ ਦੇਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਚਾਰ ਲਿਖੇ ਸਨ

ਭਾਰਤ ਦੀ ਯੂਨੀਅਨ ਨੇ 8 ਜੂਨ, 1953 ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ 21 ਜਨਵਰੀ, 1954 ਤੱਕ ਦੇ ਪੱਤਰ , ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਬਖਸ਼ੀ ਰਾਮ ਈਸ ਅਦਾ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਪੁਰਸਕਾਰ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਨਰਾਇਣ ਤੱਕ ਤਿੰਨ ਚਿੱਠੀਆਂ ਵੀ ਲਿਖੀਆਂ। ਇਸ ਮਕਸਦ ਲਈ ¹⁶ ਮਾਰਚ, 1954 ਨੂੰ ਯੂ ਪਾਇਰ ਨੇ 31 ਮਾਰਚ, 1954 ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਅਵਾਰਡ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ, ਅਤੇ ਫਿਰ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਉਸਦੀ ਫੀਸ ਅਦਾ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅੰਪਾਇਰ ਨੇ ਧਾਰਾ 80, ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ, ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਭੇਜਿਆ। 2 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1954। ਮੈਂ ਚਿੱਠੀਆਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਿਆ ਹੈ। ਉਹ ਕਾਰੋਬਾਰ ਵਰਗੇ, ਨਿਮਰ ਪਰ ਪੱਕੇ ਹਨ। ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪੱਤਰਾਂ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਕੇਸ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਅਤੇ ਵਾਅਦਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਫੀਸ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਤੈਅ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਇਸ ਪੱਤਰ ਵਿਹਾਰ ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਅੰਪਾਇਰ ਦੇ ਸੱਚੇ ਸਵਾਲਾਂ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਅਜਿਹਾ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸ ਤੋਂ ਪਤਾ ਚੱਲ ਸਕੇ ਕਿ ਠੇਕੇਦਾਰ ਨੇ ਅੰਪਾਇਰ ਨੂੰ ਫੀਸਾਂ ਦਾ ਆਪਣਾ ਹਿੱਸਾ ਅਦਾ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਠੇਕੇਦਾਰ ਨੇ ਖੁਦ ਵੀ ਅਵਾਰਡ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਫੀਸ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਹੋਵੇ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਅੰਪਾਇਰ ਨੂੰ ਗਵਾਹ ਬਾਕਸ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਬੁਲਾਇਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਆਪਣੀ ਫੀਸ ਵਸੂਲਣ ਦੇ ਉਸ ਦੇ ਯਤਨਾਂ ਵਿਚ ਮੈਨੂੰ ਕੁਝ ਵੀ ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਨਜ਼ਰ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਮਕਸਦ ਲਈ ਉਸ ਦੇ ਯਤਨ ਇਹ ਵੀ ਨਹੀਂ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਸਰਕਾਰ ਪ੍ਰਤੀ ਪੱਖਪਾਤੀ ਸੀ। ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪਾਈ ਗਈ ਪਟੀਸ਼ਨ ਮੈਨੂੰ ਫਜ਼ੂਲ ਅਤੇ ਪੂਰੀ ਤ੍ਰਾਂ ਨਾਲ ਜਾਇਜ਼ ਜਾਪਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਮੈਂ ਹੈਰਾਨ ਹਾਂ ਕਿ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਇਸ ਮਾਮੂਲੀ ਸਮੱਗਰੀ 'ਤੇ ਇਹ ਸਭ ਕੁਝ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਮੈਨੂੰ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੀ ਇਸ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਝਿਜਕ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਫਿਰ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਅਵਾਰਡ ਨੂੰ ਇਕ ਪਾਸੇ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 30 (ਸੀ) ਦੇ ਅੰਦਰ ਇਸਦੀ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀਤਾ ਇਸ ਦੇ ਚਿਹਰੇ 'ਤੇ ਜ਼ਾਹਰ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਹੋਰ ਅਯੋਗ ਹੈ। ਹੁਣ,

ਕੁਝ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਪਾਠਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਵਾਰਡ ਠੇਕੇਦਾਰ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਇਹਨਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ:-

“ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਕਿ ਦਾਅਵੇਦਾਰਾਂ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਹੈ:-

(a) ਰੁਪਏ . 30,000 ਪੇਸ਼ਗੀ ਭੁਗਤਾਨ ਅਤੇ ਲਗਭਗ ਲਈ ਕੀਤੇ ਖਰਚੇ ਦੇ ਖਾਤੇ 'ਤੇ

15000 c.ft. _ ਸਟੋਰਾਂ ਦੀ ਜੇ ਕਿ ਭਾਰਤ ਦੀ ਯੂਨੀਅਨ ਸੀ , ਐਕਟਾਂ ਕਾਰਨ ਦਾਅਵੇਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰਿਆ ਗਿਆ ਨੁਕਸਾਨ

ਅਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੀਆਂ ਭੁੱਲਾਂ।

am

(b) ਰੁਪਏ . ਲਗਭਗ 2,000 ਸੀ ਦੇ ਖਾਤੇ 'ਤੇ 14,000. ਸਟੋਰਾਂ ਦੇ ਫੀਟ. ਜੇ ਕਿ ਡੀ-ਲਿਵਰੀ ਲਈ ਤਿਆਰ ਸਨ ਅਤੇ ਜਾਂਚ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਪਰ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਡਿਲੀਵਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਮੌਸਮ ਦੇ ਸੰਪਰਕ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਕਾਰਨ ਗੁੰਮ ਜਾਂ ਨਸ਼ਟ ਹੋ ਗਏ ਸਨ।

(c) ਰੁਪਏ . 20,000 ਦਾਅਵੇਦਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਚਨਬੱਧਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਮੁਨਾਫ਼ਿਆਂ ਵਿੱਚ ਹੋਏ ਨੁਕਸਾਨ ਲਈ ਆਮ ਖਰਚੇ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮੁਨਾਫ਼ੇ ਵਿੱਚ ਨੁਕਸਾਨ ਲਈ 20,000, ਜੇਕਰ ਇਹ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਲਈ ਨਾ ਹੁੰਦੀ।

ਅਤੇ ਫਿਰ ਅੰਪਾਇਰ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਅਵਾਰਡ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਦਾ ਹੈ-

“(1) ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦਾਅਵਿਆਂ , ਮੇਸਰਾਂ ਨੂੰ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਦੇ ਹਨ ਧਰਮਪਾਲ ਚਾਵਲਾ , ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ 54,000 (ਸਿਰਫ ਚੈਵੰਜਾ ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ) - ਦਾਅਵੇਦਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਅਦਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪੇਸ਼ਗੀ ਅਤੇ ਖਰਚੇ ਖਰਚਿਆਂ ਦੇ ਖਾਤੇ 'ਤੇ ਜੇ ਉਹਨਾਂ ਲਈ ਇੱਕ ਮਾਰੂ ਨੁਕਸਾਨ ਸਨ ਅਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਾਰਨ ਹੋਇਆ ਨੁਕਸਾਨ।

**

ਹੁਣ, ਅਵਾਰਡ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ, ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਹ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਸਬੂਤ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਦਾਅਵੇਦਾਰਾਂ ਨੇ ਤਿੰਨ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਿਰਲੇਖਾਂ ਹੇਠ ਤਿੰਨ ਵੱਖਰੀਆਂ ਰਕਮਾਂ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ। ਹਰੇਕ ਸਿਰਲੇਖ ਲਈ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਿਸਮ ਦੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਹਰੇਕ ਸਿਰਲੇਖ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤ੍ਰਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅੰਪਾਇਰ ਨੇ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੌਰਾਨ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਅਤੇ ਇਹਨਾਂ ਦਾਅਵਿਆਂ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਥਿਤੀ ਦਾ ਇਸਤਿਹਾਰ ਦਿੱਤੇ ਬਿਨਾਂ ਰੁਪਏ ਦਾ ਇਨਾਮ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। 54,000 ਇੱਕਮੁਸ਼ਤ ਰਕਮ ਵਜੋਂ।

ਭਾਰਤ ਦੀ ਯੂਨੀਅਨ ਪਾਰਟੀਆਂ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਸਹਿਮਤ ਨਹੀਂ ਹਨ ਕਿ ਅੰਪਾਇਰ ਕਿਵੇਂ ਇਸ ਅੰਕੜੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਿਆ ਹੈ। ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਕੇਸ ਜਿਵੇਂ ਕਿ i Ram ਦਾਅਵਾ '(b)' ਹੈ ਅਤੇ ਬਿਸ਼ਨ ਹੈ ਨਰਾਇਣ ਨੂੰ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਰੁਪਏ . ਦਾਅਵੇ '(a)* \$ ਅਧੀਨ ਦਾਅਵੇਦਾਰਾਂ ਨੂੰ 54,000। ਅਤੇ '(c)'। ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਰਕਮ ਦਾਅਵੇ ਦੀ ਰਕਮ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਪੁਰਸਕਾਰ ਅੰਪਾਇਰ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ ਕਿ ਦਾਅਵੇਦਾਰਾਂ ਨੇ ਰੁਪਏ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਕੁੱਲ ਮਿਲਾ ਕੇ 64,000 ਰੁਪਏ ਅਤੇ ਅੰਪਾਇਰ ਨੇ ਰਕਮ ਘਟਾ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸਿਰਫ ਰੁਪਏ ਦਿੱਤੇ ਹਨ। ਤਿੰਨੋਂ ਸਿਰਲੇਖਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ 54,000.

ਮੈਂ ਅਵਾਰਡ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਦੇਖਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਮੈਨੂੰ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਓਪਰੇਟਿਵ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ um pire ਨੇ '(a)' ਅਤੇ '(c)' ਦਾਅਵਿਆਂ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਰੁਪਏ ਲਈ ਇੱਕ ਪੁਰਸਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। 54,000 ਰੁਪਏ ਲਈ ਪਹਿਲਾ ਦਾਅਵਾ 30,000 ਪੇਸ਼ਗੀ ਭੁਗਤਾਨ ਅਤੇ ਲਗਭਗ 15,000 c.ft ਦੇ ਖਰਚੇ ਦੇ ਕਾਰਨ ਹੈ। ਸਟੇਰਾਂ ਦਾ , ਜੋ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਅਤੇ ਭੁੱਲਾਂ ਕਾਰਨ ਦਾਅਵੇਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰੂ ਨੁਕਸਾਨ ਸੀ ਅਤੇ ਤੀਜਾ ਦਾਅਵਾ ਰੁਪਏ ਦਾ ਹੈ। ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਕੇ 20,000, ਅਤੇ ਇਹ ਦੋ ਦਾਅਵੇ ਅਵਾਰਡ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਵਿੱਚ

ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਦਾਅਵੇ '(b)' ਦਾ ਕੋਈ ਜ਼ਿਕਰ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਰੁਪਏ ਲਈ ਹੈ। ਲਗਭਗ 2,000 c.ft ਦੇ ਖਾਤੇ 'ਤੇ 14,000 ਤਖ਼ਤੀਆਂ ਜੋ ਜਾਂਚ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਡਿਲੀਵਰੀ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਆਪਰੇਟਿਵ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਕਮੀ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਅੰਪਾਇਰ ਨੇ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਅਤੇ, ਇਸਲਈ, ਉਸਨੇ ਇਸਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਰੱਸਲ ਨੇ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਮਸ਼ਹੂਰ ਗ੍ਰੰਥ ਵਿਚ ਪੰਨਾ 211 (15 ਵਾਂ ਐਡੀਸ਼ਨ) 'ਤੇ ਨਿਯਮ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕੀਤਾ ਹੈ-

“ਕੀ ਮੁਦਈ ਦੁਆਰਾ * *♦♦ ਕੋਈ ਹੋਰ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ*"

ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਮਾਮਲਿਆਂ ਬਾਰੇ ਅਤੇ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਅਵਾਰਡ ਅਜਿਹੇ ਹੋਰ ਦਾਅਵੇ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਚੁੱਪ ਹਨ * * *
ਅਵਾਰਡ ਨਿਰਣਾ ਕਰਨ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ ਕਿ ਮੁਦਈ ਦਾ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਹੋਰ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ♦ ♦**»»

ਇਸ ਨਿਯਮ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਦਾਅਵਾ '(b)' ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਘ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਅੰਪਾਇਰ ਦੁਆਰਾ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਜੇਕਰ ^- ਅਜਿਹਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਅੰਪਾਇਰ ਨੇ ਰੁਪਏ ਦਾ ਇਨਾਮ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। 54,000 ^{ਬੀ ਅਕਸਲ ਕਾ ਐਮ} ਦਾਅਵਿਆਂ ਦੇ ਦੋ ਸਿਰਲੇਖਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਜਦੋਂ ਦਾਅਵੇਦਾਰ - ਬਿਸ਼ਨ ਨਰਾਇਣ ਨੇ ਖੁਦ ਸਿਰਫ ਰੁਪਏ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਸੀ। 50,000 ਜੋ ਅੰਪਾਇਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖੇ ਗਏ ਇਸ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਅੰਪਾਇਰ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਉਸ ਅੰਕੜੇ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਕਰਨ ਲਈ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਅੰਪਾਇਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਪਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਇਸ ਨੂੰ ਅੰਪਾਇਰ ਅੱਗੇ ਦਲੀਲ ਦੇਣ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹ ਗਲਤੀ ਰਿਕਾਰਡ ਦੇ ਚਿਹਰੇ 'ਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਵਿਗਾੜ ਦਿੰਦੀ ਹੈ।

ਉੱਤਰਦਾਤਾ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਦਾਅਵਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਰੁ . ਤਿੰਨਾਂ ਦਾਅਵਿਆਂ ਤਹਿਤ 54,000 ਰੁਪਏ ਦਾ ਇਨਾਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਧਾਰਨਾ 'ਤੇ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਹੈ, -

ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਅੱਧੇ ਹੋਣ 'ਤੇ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਦਾਅਵਾ '(ਬੀ)' ਕਿਸੇ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਜੋ ਸਾਲਸੀ ਸਮਝੌਤੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਅੰਪਾਇਰ ਇਸ ਦਾਅਵੇ 'ਤੇ ਨਿਰਣਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਇਸ ਤੋਂ ਪਰੇ ਸੀ। ਹਵਾਲੇ ਦਾ ਦਾਇਰਾ. ਇਸ ਮੰਤਵ ਲਈ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਾਲਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦਾਅਵੇ ਦੇ ਬਿਆਨ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਤੁਰੰਤ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਉਸ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੇ ਸੰਦਰਭ 'ਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਕੀਤਾ ਕਿ ਇਹ ਅਵਾਰਡ ਦੇ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ, ਇਸ ਲਈ, ਇਸ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਲਈ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਅਵਾਰਡ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦਾ ਕੋਈ ਸਿੱਧਾ ਹਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ, ਤਾਂ ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨਾ ਹਮੇਸ਼ਾ ਆਸਾਨ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਕਿ ਕੀ ਉਹ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਪੁਰਸਕਾਰ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਵਾਰਡ ਦਾਅਵੇ ਦੇ ਬਿਆਨ ਦੇ ਆਖਰੀ ਪੈਰਾ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ, ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਜ਼ਿਕਰ ਦਾਅਵੇ ਦੇ ਸਾਰੇ ਵੇਰਵੇ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਨੂੰ ਦੇਖਣ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ। ਇਸਦੇ ਅਧਾਰ ਨੂੰ ਖੋਜਣ ਲਈ ਦਾਅਵੇ ਦਾ ਬਿਆਨ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਮਾਣਯੋਗ ਜੱਜਾਂ ਨੇ ਇਸ ਧਾਰਨਾ 'ਤੇ ਦਾਅਵੇ ਦੇ ਬਿਆਨ 'ਤੇ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਲਈ ਅਦਾਲਤ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਸੀ, — ਥਾਵਰਦਾਸ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ (1) ਦੁਆਰਾ। ਇਹ ਸੀ

(1) AIR 1955 SC 468.

ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਹਿਚਿਨਜ਼ ਵਿੱਚ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਕੋਲਾ ਰੇਜਿਨ - ^{ਬਨਾਮ} *ing* ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ, ਲਿਮਿਟੇਡ (1), ਕਿ ਜਦੋਂ ਬੇਨਤੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ- ਬਾਕਸੀ ਰਾ ਮ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਬਿਸਨ ਨਾਰਾਇਣ , ਅਵਾਰਡ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਇਹ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੇਠਾਂ ਖੜ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਫਿਰ ਉਹ ਬੇਨਤੀਆਂ ਨੂੰ ਅਵਾਰਡ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਅਵਾਰਡ ਦੇ ਚਿਹਰੇ 'ਤੇ ਕੋਈ ਗਲਤੀ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਇਸ ਲਈ, ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸਾਲਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਦਾਅਵੇਦਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਦੇਖਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ।

ਹੁਣ, ਆਰਬਿਟਰੇਟਰਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਦਾਇਰ ਦਾਅਵੇ ਦੇ ਬਿਆਨ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ '(ਬੀ)' ਰੁਪਏ ਲਈ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। 14,000, ਇਸ ਦੇਸ਼ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੈ ਕਿ ਇੰਸਪੈਕਟਰਾਂ ਨੇ ਨਿਰੀਖਣ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਟੋਰਾਂ 'ਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਉਠਾਇਆ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ, - ਉਸ ਦਾਅਵੇ ਦੇ ਪੈਰਾ 3 ਦੁਆਰਾ / ਅਜਿਹਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਇਹ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਟੋਰਾਂ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਧਾਰਾ ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਹੁਣ, ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਧਾਰਾ 21 ਦਾ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹਿੱਸਾ ਪੜ੍ਹਦਾ ਹੈ-

“ਇਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਜਾਂ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀਆਂ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸ਼ਰਤਾਂ ਜਾਂ ਇਸ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਜਾਂ ਵਿਵਾਦ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ (ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਜਿਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਇਹਨਾਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ) ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇੱਕ ਸਾਲਸ ਦਾ ਅਵਾਰਡ।

ਫਿਰ ਧਾਰਾ 13(iii) (b) ਪੜ੍ਹਦਾ ਹੈ-

*

“13. ਨਿਰੀਖਣ ਅਤੇ ਅਸਵੀਕਾਰ *

*♦

(iii) ਇੰਸਪੈਕਟਰ/ -ਅੰਤਿਮ ਅਥਾਰਟੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਨੂੰ
ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਰਨ ਲਈ:

(1) (1936) 2 ਏ.ਈ.ਆਰ. 191.

ਪਾਰਟੀ - ਬੀ ' ਕੂਲਰ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ । -----

ਬਿਸ਼ਨ ਨਰਾਇਣ , ਧਾਰਾ 13(v)(d) ਪੜ੍ਹਦਾ ਹੈ- ਜੇ.

“13 (v)(d) ਉਪਰੋਕਤ ਨਾਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਅੰਤਿਮ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਧਿਰਾਂ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹੋਵੇਗਾ।”

ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀਆਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਤੋਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਅੰਤਿਮ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਵਾਦ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸਾਲਸ ਜਾਂ ਅੰਪਾਇਰ ਦੁਆਰਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਅਜਿਹਾ ਵਿਵਾਦ ਸਾਲਸੀ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਹਵਾਲਾ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਇਸ ਪਹਿਲੂ ਦੀ ਮੈਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਪ੍ਰਿੰਸਿਪਲ ਅੱਡ ਕੰਪਨੀ ਬਨਾਮ ਜੀਜੀ, ਕੋਨਡ (1) ਵਿੱਚ ਚਰਚਾ ਕਰ ਚੁੱਕਾ ਹਾਂ, ਅਤੇ ਇਸ ਨਿਰਣੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਬਾਰੇ ਦੁਬਾਰਾ ਚਰਚਾ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੈ ਕਿ ਅੰਪਾਇਰ ਕੋਲ ਆਈਟਮ '(ਬੀ)' ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦਾਅਵੇ 'ਤੇ ਨਿਰਣਾ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਹ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਥਾਪਿਤ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਸਾਲਸ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕਮੁਸ਼ਤ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹ ਅਵਾਰਡ ਦੇ ਚਿਹਰੇ 'ਤੇ ਪ੍ਰਗਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਬਾਹਰੀ ਸਬੂਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਾਬਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕਮੁਸ਼ਤ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਨ ਦਾ ਸਾਲਸ ਕੋਲ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਅਵਾਰਡ ਬੁਰਾ ਹੈ (ਫਾਕਿੰਘਮ ਬਨਾਮ ਵਿਕਟੋਰੀਅਨ ਰੇਲਵੇ ਕਮਿਸ਼ਨਰ (2)। ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੀ ਇਸ ਦਲੀਲ 'ਤੇ, ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਅੰਪਾਇਰ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਵੱਧ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਇਸ ਪੁਰਸਕਾਰ ਨੂੰ ਨਿਯਮ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਸਨੇ ਦਾਅਵੇ '(ਬੀ)' ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਹੈ।

ਫਿਰ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਇਹ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿ ਅੰਪਾਇਰ ਨੇ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਸੀ। ਦ

1224

PUNJAB SERIES

[V3L. X

- (1) ਏ.ਜੇ.ਆਰ. 1955 ਪੁੰਜ 240
- (2) 1900 ਏਸੀ 452, 463.

ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਦੇ ਸਿੱਖਿਅਕ ਵਕੀਲ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਸਬੂਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ / ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਸਾਲਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਬਖਸ਼ੀ ਰਾਮ ਬਿਸ਼ਨ ਵਿਚਕਾਰ ਹੋਏ ਪੱਤਰ ਵਿਹਾਰ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਵੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਨਾਰਾਇਣ ਪਾਰਟੀਆਂ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਮੇਰੇ ਲਈ j ਵਿੱਚ ਜਾਣ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਬੂਤ ਅਤੇ ਫਿਰ ਅੰਪਾਇਰ ਦੇ ਅਵਾਰਡ ਦੀ ਸ਼ੁੱਧਤਾ ਬਾਰੇ ਮੇਰਾ ਫੈਸਲਾ ਦੇਵਾਂਗਾ। ਭਾਵੇਂ ਅੰਪਾਇਰ ਗਲਤ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਗਿਆ ਹੋਵੇ, ਇਹ ਪੁਰਸਕਾਰ ਨੂੰ ਵੱਖ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ- ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਅੰਪਾਇਰ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਬੈਠੀ ਹੈ। ਇਹ *AMMair* ਅਤੇ *ਕੰਪਨੀ*, ਬਨਾਮ *ਗੈਰਯਨਦਾਸ* ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪ ਦੁਆਰਾ ਅਧਿਕਾਰਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। *ਸਾਰਗਮੁੱਲ* (1), ਕਿ ਇੱਕ ਵਾਰ ਵਿਵਾਦ ਸਾਲਸੀ ਧਾਰਾ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਵਿਵਾਦ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਣਾ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸੂਬੇ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸਵਾਲ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਕਲਾਜ਼ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਸੀ, ਅਤੇ, ਇਸਲਈ, ਅੰਪਾਇਰ ਦੇ ਸਿੱਟੇ ਦੀ ਸ਼ੁੱਧਤਾ ਜਾਂ ਹੋਰ ਸੂਝ-ਬੂਝ ਨਾਲ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨਾ ਮੇਰੇ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਵਿਦਵਾਨ ਸਲਾਹਕਾਰ ਦੀ ਇਹ ਦਲੀਲ ਅਸਫਲ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਅੰਤ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਪੁਰਸਕਾਰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਗਲਤ ਹੈ। ਦਲੀਲ ਇਹ ਹੈ। ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਦਾਅਵੇਦਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕੀਮਤ 'ਤੇ ਤਖ਼ਤੀਆਂ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਲਈ ਸੀ। ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਰਾ ਮਾਲ ਡਿਲੀਵਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਜਾਇਦਾਦ ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਕਸਟਡੀ ਅਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਹਮੇਸ਼ਾ ਦਾਅਵੇਦਾਰਾਂ ਕੋਲ ਹੀ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਅੰਪਾਇਰ ਨੇ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਮਾਲ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 56 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਰਕਾਰ ਹਰਜਾਨੇ ਦਾ **ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹੈ ਅਤੇ ਨੁਕਸਾਨ ਦਾ ਸਹੀ ਮਾਪ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਕੀਮਤ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਮਾਲ ਦੀ ਮਾਰਕੀਟ ਕੀਮਤ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ ਹੈ ਜਦੋਂ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਟੁੱਟ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।** ਫਿਰ ਇਹ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਦਾਅਵੇਦਾਰਾਂ ਨੇ ਆਰਬਿਟਰੇਟਰਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ

ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਕੀਮਤ ਅਤੇ ਮਾਰਕੀਟ ਕੀਮਤ ਵਿਚਕਾਰ ਅੰਤਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ, ਅਤੇ, ਇਸਲਈ, ਅੰਪਾਇਰ ਨੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤ੍ਰਾਂ ਦਾ ਹਰਜਾਨਾ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ। ਭਾਰਤ ਦੀ ਯੂਨੀਅਨ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਮਾਮਲਾ \$^{\wedge} \vee - \text{ਰਾਮ} ਵੀ ਸਾਲਸੀ ਧਾਰਾ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਹੈ ਅਤੇ,

ਇਸਲਈ, ਇਹ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸੂਬੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੈ। ^{ਬਿਸਨ} ਨੂੰ ਨਰਾਇਣ, ਇਸ ਸਵਾਲ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾਓ। ਇਹ ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ ਥਾਵਰਦਾਸ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ, (1) ਵਿੱਚ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਕਿ ਇੱਕ ਸਾਲਸ ਇੱਕ ਸੁਲ੍ਹਾ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਜਾਂ ਇਸਦੀ ਗਲਤ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਉਸਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਅਤੇ ਵਾਜਬ ਸਮਝਦਾ ਹੋਵੇ। ਪੈਰਾ 12 ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਭੂਤਾ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕੀਤੀ ਗਈ-

“ਆਰਬਿਟਰੇਟਰ ਇੱਕ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਧਿਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਵਿਵਾਦਾਂ ਦਾ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਚੁਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਅਤੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਉਹ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਹੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਬਸ਼ਰਤ ਉਸਦੀ ਗਲਤੀ ਸਾਹਮਣੇ ਆਵੇ। ਪੁਰਸਕਾਰ. * ♦*****”

ਅਤੇ ਫਿਰ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਪੈਰਾ 14 ਵਿੱਚ, ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜਿਹੜੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਸਾਲਸੀ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ, ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਜ਼ੋਰ ਦੇਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਪਸੰਦ ਦਾ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਵਿਵਾਦ ਦਾ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਫੈਸਲਾ ਕਰੇਗਾ। ਇਹ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਨੀਤੀ ਵੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤਾਂ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਕੁਝ ਅਧਾਰਾਂ 'ਤੇ ਅਵਾਰਡ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਕੋਈ ਫ਼ਰਮਾਨ ਪਾਸ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ, ਭਾਵ, ਅਵਾਰਡ ਨਿਸ਼ਚਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੋਰਟ ਆਫ਼ ਲਾਅ ਦੁਆਰਾ ਪੜਤਾਲ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੈ। ਆਧਾਰ ਦਾਅਵਾ '(c)' "ਮੁਨਾਫ਼ੇ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ" ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਕੀ ਅਰਥ ਹੈ, ਪਰ ਦਾਅਵੇਦਾਰਾਂ ਨੇ ਰੁਪਏ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਉਸ ਸਿਰ ਦੇ ਤਹਿਤ 20,000, ਅਤੇ ਸੰਭਵ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅੰਪਾਇਰ ਦੁਆਰਾ ਸਾਰੀ ਰਕਮ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣਾ ਸੰਭਵ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਮਾਰਕੀਟ ਕੀਮਤ ਜਿਸ 'ਤੇ ਦਾਅਵੇਦਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਮਾਲ ਖਰੀਦਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਕੀਮਤ ਜਿਸ 'ਤੇ ਉਹ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਸਪਲਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਸਹਿਮਤ ਹੋਏ ਸਨ, ਵਿਚਕਾਰ ਅੰਤਰ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਸਮਝਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਦਾਅਵੇ '(a)' ਵਿੱਚ ਦੱਸੀ ਗਈ ਰਕਮ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਕਿਵੇਂ ਹਨ, ਜੋ ਕਿ ਦਾਅਵੇਦਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਪਲਾਇਰਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਇੱਕ ਪੇਸ਼ਗੀ ਹੈ, ਇੱਕ d I

(1) AIR. 1955 S ?C ~468

ਭਾਰਤ ਦੀ ਯੂਨੀਅਨ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਉਪਬੰਧ ਬਾਰੇ ਨਹੀਂ ਪਤਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਬਖਸ਼ੀ ਰਾਮ ^{ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ} ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਲਈ ਹਰਜਾਨੇ ਵਜੋਂ ਇਸ ^{ਬਨਾਮ ਦਾਅਵੇ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜਦੋਂ} ਕਿ ਸਾਲਸ ਬਿਸ਼ਨ ਲਈ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਨਾਰਾਇਣ ਆਪਣੇ ਸਿੱਟਿਆਂ ਲਈ ਜਾਂ ਵਿਵਾਦ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹਰੇਕ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਵੱਖਰੀ ਜੋ ਲੱਭਣ ਲਈ, ਪਰ ਮੈਂ ਨਿਸ਼ਚਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਵਿਚਾਰ ਨਾਲ ਹਾਂ ਕਿ ਹਰ ਪਾਰਟੀ ਜੋ ਸਾਲਸ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਸਮਝਦਾਰੀ ਵਾਲੇ ਫੈਸਲੇ

ਦੀ ਉਮੀਦ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਜੇ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਵੱਖ-ਵੱਖ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਨੁਕਤਿਆਂ 'ਤੇ ਪਾਰਟੀਆਂ ਜੋ ♦ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਹਨ। ਮੇਰਾ ਖਿਆਲ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਸਾਲਸ ਵਲੋਂ ਅਜਿਹਾ ਨਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਉਸਦਾ ਅਵਾਰਡ ਖੜਾ ਨਹੀਂ ਹੋਣ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਜੇਕਰ ਇਹ ਟੈਸਟ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਵਾਰਡ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਨਿਯਮ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਇਕ ਪਾਸੇ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਫਿਰ ਜਵਾਬਦਾਤਾਵਾਂ ਲਈ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 16 ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਅੰਪਾਇਰ ਨੂੰ ਪੁਰਸਕਾਰ ਭੇਜਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਇੱਕ ਅਖਤਿਆਰੀ ਮਾਮਲਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਵਾਰਡ 'ਤੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਦੀ ਕਿਸਮ ਅਤੇ ਅੰਪਾਇਰ ਦੇ ਚਾਲ-ਚਲਣ 'ਤੇ ਲਗਾਏ ਗਏ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਮੈਨੂੰ ਨਹੀਂ ਲਗਦਾ ਕਿ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਇਹ ਅਵਾਰਡ ਅੰਪਾਇਰ ਨੂੰ ਦੇਣਾ ਉਚਿਤ ਹੈ।

ਇਹਨਾਂ ਸਾਰੇ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਅਪੀਲ ਸਫਲ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਮੈਂ ਇਸਨੂੰ ਖਰਚੇ ਸਮੇਤ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹਾਂ, ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਰੱਖ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ ਅਤੇ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 17 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਾਅਵੇਦਾਰਾਂ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਦਾ ਹਾਂ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ: ਸਬਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਚ ਯਨੁਵਾਦ ਵਿੱਤਾ ਗਿਆ ਨੀਕਾਂ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਆਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਕਾਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।